

సంపన్ను భారత్

బడ్జెట్ మొత్తం
రూ. 27,86,349 కోట్లు

ప్రధానాంశాలు

- అదాయపు పన్ను క్షమలు యథాతథం
- సంపన్నులకు సర్వార్థ మోత
- విదాదికి రూ.కోటి దాటిన సగటు ఉపసంహరణలపై 2% పన్ను
- రూ.400 కోట్ల వరకు టర్నోవర్ కలిగిన కంపెనీలకు పన్ను 25 శాతమే
- పట్టిపై పన్ను మినహాయింపుతో గృహనిర్మాణానికి ఊతం
- ఇక అదార్తోనూ ఐటీ రిటర్నుల దాఖలు
- ఆహారం, ఇంధనం, ఎరువుల రాయితీకి రూ.3.01 లక్షల కోట్లు
- ఆయుష్షాని భారతీయ రూ.6,400 కోట్లు
- ప్రభుత్వరంగ వ్యాపకులకు రూ.70వేల కోట్ల సహాయం
- అతివచు అందలం - స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ కాలకు రూ.29 వేల కోట్లు
- త్వరలో కొత్త అద్దె ఇళ్ల చట్టం
- 2024 నాటికి ఇంటింటికీ నల్లా నీరు

దేశ భద్రత, ఆర్థిక వృద్ధి అనే రెండు కీలక లక్ష్యాల భారీ మద్దతిచ్చారు. ఆ స్ఫూర్తితో నవభారత నిర్మాణం కోసం అడుగులు వేస్తున్నాం - నిర్మలా సీతారామన్

ఐదు లక్షల కోట్ల డాలర్ల భారీ స్వప్నం!

సాంస్కృతిక ఎన్నికల్లో జన భారతం పట్టిన బ్రహ్మాండం స్ఫూర్తితో మోదీ సర్కారు.. నవ భారత ఆవిష్కారం కోసం బడ్జెట్ వేదికగా లక్ష్యంచిన భారీ ఆర్థిక యజ్ఞం ఇది! అత్యంత కీలకమైన ఆర్థిక శాఖ పగ్గాలు చేపట్టిన మహిళ.. దేశ ఆర్థికరంగ బలోపేతానికి ఎలాంటి దిశనిర్దేశం చేస్తారన్న సర్వత్రా ఆసక్తి నడుము... నిర్మలా సీతారామన్ 'దిగ్భజ భారత' నిర్మాణమే తమ దృఢతర ధ్యేయమని తెల్పి చెప్పారు. అందుకోసం ప్రణాళికా రచనకే పెద్దపీట వేశారు. ఎక్కడా పెద్దగా ఊరడింపులూ, ఉదార కేటాయింపులూ లేకుండా గట్టి క్రమశిక్షణే పాటించారు. కొనసాగుతున్న పథకాలకు బాసటనివ్వటంతో పాటు కీలక రంగాల్లో విదేశీ పెట్టుబడులకు స్వాగతం పలికారు. భారీ కార్పొరేట్లకు ప్రోత్సాహకంగా పన్ను కొంత తగ్గించారు. అదాయ పన్నును ముట్టుకోలేదు. మొత్తానికి ఈ బడ్జెట్ అంకెలన్నా ఆలోచనలు.. భూరి గణాంకాల కన్నా భారీ ప్రణాళికలే ఎక్కువన్నది సుస్పష్టం. అలాగే 'పెట్రో వాత' సామాన్యుడి నుంచీ.. బంగారం మోతతో మధ్యతరగతి నుంచీ.. కోటిపైన లావాదేవీలపై పన్నుతో సంపన్నుల నుంచీ.. నిర్మలమ్మ నిమ్మళంగా బాగానే గుంజారన్నది నిప్పుర సత్యం!

ఈ బడ్జెట్ జన శతాబ్దంలో భారత ప్రగతిరథాన్ని పరు గులు తీయిస్తుంది. వేదలను శక్తిమంతులను చేస్తుంది. దేశాభివృద్ధిలో మహిళల భాగస్వామ్యాన్ని మరింత పెంచుతుంది. దేశంలో మౌలిక వసతుల ఆధునికీకరణకు దోహదపడుతుంది. జనహితమైన ఈ బడ్జెట్ ప్రజలందరిలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచుతుంది. - ప్రధాని మోదీ

బడ్జెట్ నిస్సారంగా ఉంది. సమాజంలో ఏ వర్గానికి ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ఆశించిన ఉపశమనాన్ని కల్పించలేక పోయారు. - పి.బిదంబరం, కాంగ్రెస్ నేత

- మౌలిక వసతుల కల్పనకు పెద్ద పీట
- గ్రామాలపై ప్రత్యేక దృష్టి
- రైతుకు మరింత మద్దతు
- పదేళ్ల దార్శనికత ఆవిష్కరణ
- విదేశీ పెట్టుబడులకు ఆహ్వానం
- కేంద్ర బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టిన నిర్మలా సీతారామన్

ధరలు పెరిగివి

బంగారం, వెండి	స్టీల్ ఫీసలు	సిరామిక్ టైల్స్	పాలరాయి
సీసీ కెమెరాలు	తడిపప్పు	స్టాన్ డ్రైట్	సబ్బులు
ఆప్టికల్ ఫైబర్	లాడ్ స్టీకర్లు	సిగరెట్, తంబాకు	డిజిల్ టిడియా రిజర్వర్లు

తగ్గివి

విద్యుత్ వాహనాల విదీక్షాగాలు
మొబైల్ ఫోన్ కెమెరాలు, ఛార్జర్లు
సెల్ ఫోన్ బాక్సులు
దిగుమతి చేసుకున్న రక్షణ పరికరాలు (భారత్లో తయారుకానివి)

ఫ్రైవేటు మార్గంలో రైలు

పీపీపీ విధానానికి అగ్రాంబూలం

• విదాదికి 10,000 కోటిమీటర్ల పనులు	12 శా	• అదాయం రూ.2.16 లక్షల కోట్లు, వ్యయం రూ.2.07 లక్షల కోట్లు
• రైల్వే ప్రతిపాదనలు సమర్పించిన ఆర్థిక మంత్రి		

ఇంధనం మండింది

- పెట్రోలు, డీజిలుపై రూ.1 చొప్పున ఎక్సైజ్ సుంకం పెంపు
- రూపాయి చొప్పున పెరిగిన రోడ్డు, మౌలిక వసతుల సెన్సు
- తెలంగాణలో వాహనదారులకు ఏటా రూ. వెయ్యి కోట్ల భారం
- వరల్డ్ గా మరో రూ.400 కోట్ల బాదుడు

సంతూర్ విమెన్స్ స్కాలర్షిప్ యోజనానికి ఒక గర్వకారణమైన సందర్భం!

ఈ ప్రోగ్రామ్ నుండి మా మొదటి బ్యాచ్ బాలికలు విజయవంతంగా గ్రాడ్యువేట్ అవటం మాత్రమే ఆనందదాయకం, వారిని అభినందిస్తూ సదా ఉత్సాహ భవిష్యత్తు లభించాలని మేము కోరుకుంటున్నాము.

ఈ సంవత్సరానికి దరఖాస్తు ఫార్మ్లు 15 జూలై 2019 నుంచి 15 ఆగస్టు 2019 వరకు అభిస్థాయి. అధిక వివరాల కోసం సందర్శించండి. www.santoorscholarships.com.

మాట లేదు... మూటా లేదు

కేంద్ర బడ్జెట్లో ప్రస్తావనకు రాని కాశ్మీరం జాతీయ హోదా పత్రాలేని పనులు బోర్డు నిర్మలా సీతారామన్ ప్రసంగంలో వినిపించని విభజన హామీలు బయ్యారం ఉక్కు... రైల్వే వ్యాగన్ ఫ్యాక్టరీలకు దక్కని చోటు వెనుకబడిన జిల్లాలకూ లభించని ఊరట రాష్ట్రానికి తీవ్ర నిరాశ మిగిల్చిన కేంద్ర బడ్జెట్

12 శా

నేటి నుంచి ఎంపీలకు ఆప్షన్లు

తేలిక రుసుముల లెక్క 20 ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల్లో రూ.లక్ష దాటిన ఫీజు 15 నుంచి 43 శాతం పెరిగిన రుసుములు 103 కళాశాలలకే కాశ్మీరం రుసుముల ఖరారు కమిటీ నిర్ణయించిన ఫీజులకు విద్యాశాఖ ఆమోదం

5 శా

నేడు హైదరాబాద్ కు అమిత్ షా 5 శా

జోయాలక్కాస్ పాత బంగారం ఎక్స్చేంజ్ ఆఫర్

ఎక్స్చేంజ్ చేసుకోండి మీ పాత

21/22K బంగారు నగలు

ఎక్స్చేంజ్ చేయించిన 22K వాటిలో BIS 916 బంగారు నగలు 0% వడ్డీతో బదులు మరియే విలువతో

- అప్డ్యాట్ లుకింగ్ సౌకర్యం
- అతి తక్కువ మజూరి బంగారు నగంకు
- వివాహాల కనుమరకు స్పెషల్ డిస్కంట్

www.joyalukkas.com

Joyalukkas
World's favourite jeweller

HYDERABAD: PUNJAGUTTA • KUKATPALLY • KONDAPUR • A.S RAO NAGAR | VIJAYAWADA • GUNTUR CHITTOOR • NELLORE • ONGOLE • VISAKHAPATNAM • KAKINADA • NIZAMABAD • WARANGAL KHAMMAM • KADAPA • RAJAHMUNDRY • TIRUPATI • KARIMNAGAR • ANANTAPUR • KURNOL 11 COUNTRIES. 160 SHOWROOMS. OVER TWO MILLION LOYAL CUSTOMERS.

సవ్యసథం నిర్ణయ రథం!

కేంద్ర బడ్జెట్ 2019-20

మా లక్ష్యం ఇప్పటికీ, ఎప్పటికీ ఒక్కటే.... మజ్బూత్ దేశ్ కే లియే... మజ్బూత్ నాగరిక్! దేశం బలంగా, దిగ్జయంగా నిలబడాలంటే పౌరులూ బలంగా ఉండాలి. చాలా రంగాల్లో ముందెన్నడూ లేనంతటి భారీ పురోగతి సాధించాం.

సంధాన యోగం

గాంధీవీడియా

దేశానికి స్వాతంత్ర్యం సాధించిన మహా త్యాగాంధీ సిద్ధాంతాలు, బోధనలు, ఆయన చేర్చిన విలువలను యువతరానికి తెలియజేస్తూ 'గాంధీవీడియా'ను రూపొందించారు. ప్రజలకు తెలియజేయాలి అని ఆలోచించిన గాంధీజీయ్యే ఈ ప్రయత్నం చేశారు. ఈ ప్రయత్నంలో ముఖ్య పాత్ర వహించిన సోనాలక్ష్మి అమ్మాయిని గాంధీవీడియాలో ప్రస్తావించారు. ఈ లక్ష్యాన్ని సాధిస్తూనే ఉన్నామని ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాం.

స్వచ్ఛం అద్భుతం

స్వచ్ఛత అభియాన్ కింద మన ప్రజలు అభ్యుదయం చూడాలి. కర్ణాటకలోని ప్రభుత్వం పాటు పంచాయతీ రాజ్ కార్యకర్తలతో కలిసి ప్రజలకు అభ్యుదయం సాధించాలి. మన ప్రజలకు అభ్యుదయం తెలియజేయాలి. మన ప్రజలకు తెలియజేయాలి. మన ప్రజలకు తెలియజేయాలి. మన ప్రజలకు తెలియజేయాలి.

ఆధారితో ఐటీ

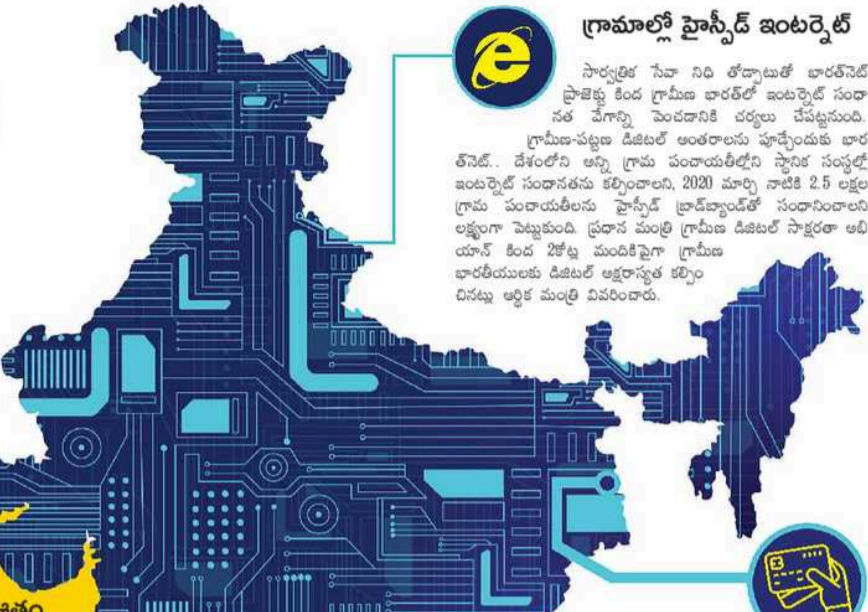
ఈ నాడు, హైదరాబాద్: ఆధారితో పన్ను (ఐటీ) రిటర్నులు దాఖలు చేసేందుకు శాశ్వత జాబ్ సంఖ్య (సెన్) అవసరమవుతుంది. దీనిని నిలుదాటిన తర్వాత అభ్యుదయం కలిగిందామని ఆలోచించాలి.

కొత్త నాణేలు

దిల్లీ: కేంద్ర ప్రభుత్వం త్వరలో కొత్త నాణేలను విడుదల చేయాలని నిర్ణయించింది. ఒకటి, రెండు, ఐదు, పది, ఐదవై రూపాయల విలువైన నాణేలను ఈ నెల 7న ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ విడుదల చేస్తారు. ఇవి చూపులేని వారు కూడా సులభంగా గుర్తించేలా ఉంటాయి.

అత్యంత కీలకమైన మౌలిక వసతుల రంగాన్ని మరింత పరిపుష్టం చేయడమే లక్ష్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్యలకు ఉపక్రమించింది. దేశంలో రోడ్లు, రైలు, జల రవాణాకు సంబంధించిన సదుపాయాలను మెరుగుపరచేందుకు ప్రాముఖ్యత ఇచ్చింది. సదుపాయాలపరంగా గ్రామీణ-పట్టణ అంతరాలను పూర్ణంగా రవాణా, ఇంటర్నెట్ అనుసంధానతలకు భారీగా ఊతమివ్వాలని నిర్ణయించింది.

- మౌలిక వసతులకు భారీ ఊతం
- రోడ్లు, రైలు, జల రవాణా వ్యవస్థల మెరుగుకు ప్రాధాన్యం
- పట్టణపరిధిలో సమీకరణంపై దృష్టి
- బడ్జెట్ ప్రసంగంలో నిర్మలా సీతారామన్ వెల్లడి

గ్రామాల్లో హైస్పీడ్ ఇంటర్నెట్

సాంకేతిక సేవా నిధి తోడ్పాటుతో భారత్ నెట్ ప్రాజెక్టు కింద గ్రామీణ భారత్ లో ఇంటర్నెట్ సందానత వేగవంతంగా పెంచడానికి చర్యలు చేపట్టారు. గ్రామీణ-పట్టణ డిజిటల్ అంతరాలను పూర్ణంగా భారత్ నెట్ ప్రాజెక్టు కింద గ్రామీణ భారత్ లో ఇంటర్నెట్ సందానతను కలిగించాలి. 2020 మార్చి నాటికి 2.5 లక్షల గ్రామీణ పంచాయతీలను హైస్పీడ్ బ్రాడ్ బ్యాండ్ తో సందానతను అందిస్తామని ప్రధాన మంత్రి గ్రామీణ డిజిటల్ సాక్షరతా అభియాన్ కింద 2 కోట్ల మందికి పైగా గ్రామీణ భారతీయులకు డిజిటల్ అక్షరాస్యత కల్పించామని ప్రధాన మంత్రి తెలిపారు.

కార్గుతో చెల్లింపులు

నేషనల్ కామన్ మొబిలైటీ కార్డ్ (ఎన్ఎంసీ) ప్రముఖ అభివృద్ధి యోజనలకు చెల్లింపులకు వెళ్లింది. దీన్ని ఈ ఏడాది మార్చిలో ప్రధాన మంత్రి ప్రారంభించారు. ఈ కార్డు పట్ల దేశవ్యాప్తంగా వెబ్లో సర్వీసులు, టోల్ ట్యూబ్ వంటి అన్ని రకాల రవాణా యుమ్మలను చెల్లించడానికి వీలవుతుంది. జాతీయ పైవే కార్డులపై సేవలను అందిస్తామని ప్రధాన మంత్రి తెలిపారు.

అంతర్గత జలరవాణా..

జాతీయ జలమార్గాల్లో సౌకర్యం పెంచేందుకు జల మార్గ విభాగం ప్రాజెక్టులను బడ్జెట్లో ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. రోడ్డు, రైలు సులభంగా చేసిన సందానతను అంతర్గత జలమార్గాలకు మళ్లించాలి అని ప్రధాన మంత్రి ఆలోచించారు. జలమార్గ విభాగం ప్రాజెక్టులకు భాగంగా సులభంగా సౌకర్యం పెంచేందుకు వారణాసిలో మర్రివారే బిర్మినామ్ 2018 నవంబర్లో వినియోగంలోకి వచ్చింది. 2019-20లో సాహిబ్ గంజ్, హర్దవార్, మరో రెండు బిర్మినామ్ ప్రాజెక్టులను బడ్జెట్లో ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. గంగానదికి కూడా సౌకర్యం పెంచేందుకు బిర్మినామ్ 2018-19లో రూ.1881.13 కోట్లను కేటాయించింది. ఈ రంగానికి రూ.1902.56 కోట్లను కేటాయించింది. 2018-19లో రూ.1881.13 కోట్లను కేటాయించింది. 2018-19లో రూ.1881.13 కోట్లను కేటాయించింది.

విమానయానం..

విమాన సౌకర్యం, లీజింగ్ కార్డులపై దేశ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. స్వయం సమర్థ విమాన సేవను ప్రోత్సహించేందుకు ఆర్థిక సహాయం అందిస్తామని ప్రధాన మంత్రి తెలిపారు. అలాగే విమాన సేవను ప్రోత్సహించేందుకు అర్థిక సహాయం అందిస్తామని ప్రధాన మంత్రి తెలిపారు.

గ్రామీణ రోడ్లకు ఊతం

గ్రామీణ రోడ్లకు ఉన్న అవసరాలను సాంకేతిక సేవలను సాధించే కార్యక్రమంను 2022 వరకు ఉపయోగించాలి. గ్రామీణ రోడ్లకు ఉన్న అవసరాలను సాంకేతిక సేవలను సాధించే కార్యక్రమంను 2022 వరకు ఉపయోగించాలి. గ్రామీణ రోడ్లకు ఉన్న అవసరాలను సాంకేతిక సేవలను సాధించే కార్యక్రమంను 2022 వరకు ఉపయోగించాలి.

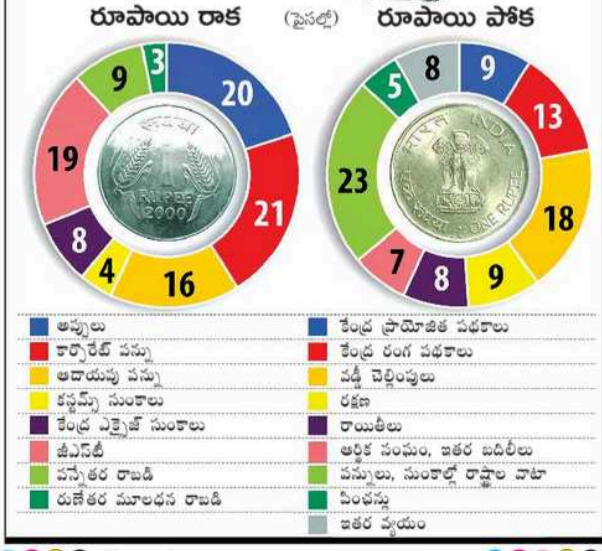
సంధానత

సంధానత అనేది అర్థిక వ్యవస్థకు బీజుడి అని నిర్మలా సీతారామన్ పేర్కొన్నారు. రైల్వే, రోడ్లు, మొత్తం సంధానతను యా.ఎ.ఆర్. డి.ఎ.ఆర్. ప్రాజెక్టులకు అందిస్తామని ప్రధాన మంత్రి తెలిపారు.

కేంద్ర బడ్జెట్ సమగ్ర స్వరూపం

	2017-18	2018-19	2018-19	2019-20
రాష్ట్ర పన్నులు	14,35,293	17,25,738	17,29,682	19,62,761
కేంద్ర పన్నులు	7,06,740	7,16,475	7,27,553	8,23,588
మొత్తం పన్నులు	21,41,973	24,42,213	24,57,235	27,86,349
మొత్తం వ్యయం	21,41,973	24,42,213	24,57,235	27,86,349
రెవెన్యూ లోటు	4,43,600	4,16,034	4,10,930	4,85,019
కోశలోటు	5,91,062	6,24,276	6,34,398	7,03,760
ప్రాథమిక లోటు	62,110	48,481	46,828	43,289

పన్ను చెల్లింపులకు 18 పైసలు

విద్యుత్ రంగానికి వ్యూహిక

సంస్థాగత సంస్కరణలూ అమలు... 2022 నాటికి కొరవడి ఉంటుంది విద్యుత్, గ్యాస్ కనెక్షన్... దిల్లీ: 'ఒకే దేశం, ఒకే గ్రీడ్' అభియాన్ని ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. పౌర, సమర్థత లేని విద్యుత్ కర్మాగారాలను క్లుప్తం చేయాలి. పౌర, సమర్థత లేని విద్యుత్ కర్మాగారాలను క్లుప్తం చేయాలి. పౌర, సమర్థత లేని విద్యుత్ కర్మాగారాలను క్లుప్తం చేయాలి.

ప్రగతి బాటలు

దేశంలో మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధికి పుష్కలమైన ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మొత్తం మన జాతీయ రహదారుల్లో 24 శాతం 4 పవనం కలిగి ఉంది. దీనిని అభివృద్ధి చేసేందుకు వేగవంతమైన చర్యలు జరుగుతున్నాయి. ప్రస్తుతం రోజూ సుమారు 30 కి.మీ. మేర జాతీయ రహదారుల నిర్మాణం జరుగుతున్నట్లు అంచనా.

సంవత్సరం	బిల్డింగ్ (కి.మీ.)
2013-14	4,260
2014-15	4,410
2015-16	6,060
2016-17	8,230
2017-18	9,820
2018-19	10,800

దేశంలో జాతీయ రహదారుల సాధన: 1,31,326 కి.మీ. అండ్ ప్రైవేట్: 6,529 కి.మీ. తెలంగాణలో: 3,795 కి.మీ.

జాతీయ రహదారుల పరంగా 5 రాష్ట్రాలు

17,757	శ్రీలక్ష్మణం
11,737	కర్ణాటక
9,999	రాజస్థాన్
8,772	మధ్య ప్రదేశ్
7,335	కర్ణాటక (కి.మీ.లో)

మొత్తం రహదారుల పరంగా ప్రపంచంలోనే మూడో స్థానం! అమెరికా: 68.5 లక్షల కి.మీ భారత్: 59.03 లక్షల కి.మీ

కష్టపడం నిర్మల రథం!

కేంద్ర బడ్జెట్ 2019-20

యకీన్ హా తో కోయీ రస్తా నికల్తా హై, హవా కీ ఓట్ బీ లేకర్ చరాగ్ జల్తా హై" అన్నది ఓ ఉర్దూ కవితాపాదం. నమ్మకం ఉంటే ఏదో ఒక మార్గం తప్పక దొరుకుతుంది. గాలితో కూడా నిప్పు రాజుకుంటుంది. దేశ వృద్ధిపై మాకా నమ్మకం ఉంది!

నవ శకానికి... దశాంశాల దార్శనికత!

కొత్త దశకానికి నాంది పలుకుతామంటూ కేంద్ర బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్... పది అంశాలతో కూడిన ప్రభుత్వ దార్శనికతను వివరించారు. 2014లో ఎన్డీయే సర్కారు ఆదివారంలోకి వచ్చినప్పుడు 1.85 కోట్ల డాలర్ల మేర ఉన్న బారత ఆర్థిక వ్యవస్థ... బడ్జెట్లో 2.7 కోట్ల డాలర్లను చేరిందని, మరో బడ్జెట్లో 5 కోట్ల డాలర్లను చేరుతుందని ఆమె విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు. మంత్రి వెల్లడించిన దశాంశాల్లో...

- 1 భౌతికపరమైన మౌలిక వసతులతో పాటు సామాజిక పరిమైన సౌలభ్యాల కల్పన.
- 2 ఆర్థిక వ్యవస్థలోని ప్రతి రంగానికి 'డిజిటల్ ఇండియా' ఫలాల చేరవేత
- 3 సభ్యులను పరమమనుషుల మార్చడాన్ని, నిలాకాంతో కూడిన సృష్టించే, కాలక్షేపరహిత భారత అభివృద్ధి
- 4 'భారత్ తయారీ' ద్వారా అంతుర, చిన్న, మధ్యతరహా పరిశ్రమలను ఇతోధిక ప్రోత్సాహం, రక్షణ తయారీ, ఆటో మొబైల్స్, ఎలక్ట్రానిక్స్, బ్యాటరీలు, చైన్ పరికరాల తయారీకి వాసులు
- 5 నీటి నిర్వహణకు ప్రోత్సాహం. సృష్టించే తాగు నీటి సరఫరా. సదుల శుద్ధీకరణ
- 6 సముద్ర ఆధార బహు వికాసానికి ప్రోత్సాహం. జల రవాణా, జలాధార సర్కూలం, అయిల్-గాస్ రంగాల అభివృద్ధికి కృషి
- 7 జ్ఞాన్యాన్, చంద్రయాన్, ఉపగ్రహ కార్యక్రమాల ద్వారా అంతరిక్ష ప్రయోగాలకు పెట్టడు
- 8 ఆహారపదార్థాలు, సూనెలు, దీనులు, పండ్లు, కూరగాయల ఉత్పత్తికి భారీ ప్రోత్సాహం. సొంత ఆవసరాలకే కాకుండా, విదేశాలకు వాటిని ఎగుమతి చేసేలా చేయాలి
- 9 'అయుష్మాన్ భారత్' ద్వారా ఆరోగ్యకర సమాఖ్యల నిర్మాణం. మహిళలు, చిన్నవారిని పోషించే పథకం. పాఠశాలలకు ఘనీక
- 10 దేశాభివృద్ధిలో ప్రజల భాగస్వామ్యానికి పెట్టడు. కనీష్ట ప్రభుత్వంలో గరిష్ట పాఠం.

ఉద్యోగ నిటూర్లు

ఆర్థిక ఆదాయం పొందివారు చెల్లించే పన్ను సర్వోపరిమేయం

ఆదాయం	ప్రస్తుత క్షణం	ప్రతిపాదితం
రూ.50 లక్షలు-రూ.కోటి లోపు	10%	10%
రూ.కోటి-రూ.2 కోట్ల వరకు	15%	15%
రూ.2 కోట్ల-రూ.5 కోట్ల వరకు	15%	25%
రూ.5 కోట్ల- ఆ పైన	15%	37%

రూ.45 లక్షలోపు ఇంటిని కొనుగోలు చేస్తే...

స్థిరాస్తి రంగాన్ని ప్రోత్సహించే ఉద్దేశంతో ఒక ప్రత్యేక మినహాయింపు సెక్షన్ను తీసుకొచ్చారు. రూ.45 లక్షలలోపు ఇంటిని కొనుగోలు చేసిన వారికి సెక్షన్ 80(ఐ) ఈ తమ కింద గృహాలను పట్టిపెట్టే అవకాశం రూ.1,50,000 వచ్చు మినహాయింపు లభిస్తుంది. ఇప్పటి వరకు గృహాలపై వడ్డీ మినహాయింపు పరిమితి రూ.2 లక్షలుగా ఉంది. తాజా మినహాయింపుతో ఆ పరిమితి రూ. 3.5 లక్షలు పెరుగుతుంది. ఏప్రిల్ 1, 2019 - మార్చి 31, 2020 మధ్య తీసుకున్న గృహాలపై లక్షల కోట్ల వరకు ఇంటిని కొనుగోలు చేసిన వారికి మరో సొంతిచ్చి ఉంటే... ఈ మినహాయింపు పొందలేరు.

మరికొన్ని ముఖ్యంశాలు

- ప్రస్తుతం ఆమల్లో ఉన్న సెక్షన్ 111(బి) ప్రకారం... షేర్లలో మదుపు చేసే వాటిని స్వల్పకాలంలో విక్రయం చేసినప్పుడు 15 శాతం పన్ను చెల్లించాలి. ఈ క్షేత్రంలో అదనంగా పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఈ మినహాయింపు వర్తించదు.

● ఆదాయపు పన్ను శ్లాబులు యధాతథం
● రూ.4.5 లక్షల్లోపు గృహాలు వడ్డీపై పన్ను మినహాయింపు పరిమితి రూ.3.5 లక్షలకు పెంపు

2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరానికి వర్తించే పన్ను శ్లాబులు (వ్యక్తిగత పన్ను చెల్లింపుదారులకు)

60 ఏళ్ల లోపు వారందరికీ		60-80 ఏళ్ల మధ్య వయసు వారందరికీ		80 ఏళ్ల పైబడిన వారికి	
ఆదాయ పరిమితి	పన్ను రేటు	ఆదాయ పరిమితి	పన్ను రేటు	ఆదాయ పరిమితి	పన్ను రేటు
రూ. 2,50,000	లేదు	రూ. 3,00,000	లేదు	రూ. 5,00,000	లేదు
రూ. 2,50,001-5,00,000	5%	రూ. 3,00,001-5,00,000	5%	రూ. 5,00,001-10,00,000	20%
రూ. 5,00,001-10,00,000	20%	రూ. 5,00,001-10,00,000	20%	రూ. 10,00,001-15,00,000	30%
రూ. 10,00,001- అపైన	30%	రూ. 10,00,001- అపైన	30%	రూ. 15,00,001- అపైన	30%

జల భద్రత!

● 2024 నాటికి ప్రతి ఇంటికి కుళాయి నీరు ● జలశక్తి శాఖకు రూ.28,261 కోట్లు కేటాయింపు

దీర్ఘ కాలంలోనుండి జల భద్రతను కల్పించాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. సురక్షిత, సరిపడినంత తాగునీటి లభ్యతను అధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని భావిస్తోంది. ఈ మేరకు తాజా బడ్జెట్లోనూ ప్రత్యేక కేటాయింపులు

కేటాయింపులు	2019-20	2018-19 (రూ.కోట్లలో)
తాగునీరు, పారిశుధ్యం విభాగం	20,016.34	19,992.97
జాతీయ గ్రామీణ తాగునీటి మిషన్	9,150	5,391.32
జల వనరులు, గంగా పునరుద్ధరణ	8,245.25	7,269.25
జాతీయ నదీ సంరక్షణ ప్రణాళిక	1,220	1,620

ప్రస్తుతం సాగునీరు, వేగవంతంగా సుస్థిర నీటి సరఫరా నిర్వహణ అర్జున సాధన కోసం జలశక్తి మిషన్ కింద రాష్ట్రాలలో కలిసి 2024 నాటికి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని అన్ని ఇళ్లకీ తరచు నీటిని (హాట్ వాటర్) అందించే దిశగా కృషి చేయాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఈ కార్యక్రమం కోసం జలశక్తి మంత్రిత్వ శాఖకు 2019-20 బడ్జెట్లో రూ.28,261.59 కోట్లు కేటాయింపులు ఉన్నాయి. తాగునీరు, పారిశుధ్యం విభాగం... నీటి నిర్వహణలో స్థానిక స్థాయిలో డిమాండ్, సభ్యులపై దృష్టిపెడుతుంది. వాన నీటి సంరక్షణ, భూగర్భ జలాల రీచార్జి, గృహాల్లోని వ్యర్థ జలాల్ని వ్యవసాయానికి తిరిగి ఉపయోగించుకోవడం వంటి మంచి స్థానిక మౌలిక సదుపాయాల కల్పనపై దృష్టి సారించుతుంది.

1.17 లక్షల కోట్లు వల్ల సీమలకు

దీర్ఘ గ్రామ స్వరాజ్యాన్ని అందించిన మహాత్మా గాంధీ 150వ జయంత్యుత్సవ సంవత్సరాన్ని పురస్కరించుకొని అయిన ఆశ యాలను స్ఫూరిస్తూ కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ తన తొలి బడ్జెట్లో గ్రామీణాభివృద్ధికి భారీగా నిధులు ప్రతిపాదించారు. 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరానికి గాను రూ.1.17లక్షల కోట్లను కేటాయిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. గత బడ్జెట్ కన్నా ఇది 4.4శాతం మేర అధికం. 2018-19 ఈ శాఖకు కేటాయింపిన రూ.1.12లక్షల కోట్లు ప్రధాన మంత్రి గ్రామీణ సడల్ యోజన, జాతీయ జీవనపాతి కార్యక్రమానికి కూడా నిధులు వెల్లడించాయి. అయితే, మహాత్మాగాంధీ పేరుతో ఉన్న గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకానికి ఈ దహి రూ.1084 కోట్ల మేర ప్రధాన మంత్రి అవస యోజన(గ్రామీణ)కు రూ.900 కోట్ల మేర నిధులకు కేట వడింది. రెండో దశలో భాగంగా రానున్న రెండేళ్లలో 1.95 కోట్ల ఇళ్ల నిర్మాణాన్ని లక్ష్యంగా నిక్షేపించుకున్నట్లు బిజెపి గత బడ్జెట్ కన్నా నిధుల కేటాయింపు తగ్గింది.

ఇంటి కబురు చలగా..

అద్దె ఒప్పందాల రిజిస్ట్రేషన్.. ట్రెజ్యూనరీ ఏర్పాటు

వారి బాధ్యతలు, హక్కులను స్పష్టంగా నిర్వచించటం, అద్దె ఒప్పందాలను రిజిస్ట్రే చేయటం, వివాదాల పరిష్కారానికి 'రెంట్ ట్రెజ్యూనరీ'ను నెలకొల్పడం... వంటి పలు నిబంధనలను ఇందులో ఉండనున్నట్లు తెలుస్తోంది. అద్దె ఇళ్ల విభాగంలో వృద్ధుల సాధించే లక్ష్యంతో ఈ తరహా సంస్కరణలు అమలు చేయనున్నారు. 'జాతీయ పట్టణ అద్దె ఇళ్ల విభాగం'లో వృద్ధుల సాధించే లక్ష్యంతో ఈ తరహా సంస్కరణలు అమలు చేయనున్నారు. 'జాతీయ పట్టణ అద్దె ఇళ్ల విభాగం'లో వృద్ధుల సాధించే లక్ష్యంతో ఈ తరహా సంస్కరణలు అమలు చేయనున్నారు. 'జాతీయ పట్టణ అద్దె ఇళ్ల విభాగం'లో వృద్ధుల సాధించే లక్ష్యంతో ఈ తరహా సంస్కరణలు అమలు చేయనున్నారు.

గూడు కట్టిన సంకల్పం

2022 నాటికి ప్రతి కుటుంబం సొంత ఇల్లు కలిగి ఉండాలన్న లక్ష్యం మోడి ప్రభుత్వం 2015లో ప్రధానమంత్రి అవస యోజనను (పట్టణ/ గ్రామీణ) ప్రారంభించింది. సొంత నిర్మాణంకన్నా రాష్ట్రాల కట్టించి ఇచ్చినా... ఇలా ప్రజలకు విధే రూపంలో గృహ వసతి దక్కేలా ప్రోత్సాహాన్ని అందించటం ఈ పథకం ఉద్దేశం. ప్రాథమికంగా ఈ పథకాల్లో కేంద్రం 75%, రాష్ట్రం 25% భరించాలి. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు. వాటి సొంత పథకాలతో కలిపి దీన్ని చేర్చేయ విధానాల్లో అమలు చేస్తున్నాయి.

గ్రామాల్లో

పేపర్లపై (గ్రామీణ)లో పేదలు సొంతంగా నిర్మించుకునే ఇంటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 72 వేలు ఇస్తుంది. ఉపాధి హామీ పథకంలో అనుసంధానం వల్ల ఈ సాయం రూ. 1.30 లక్షల వరకు అందుతుంది.

పట్టణాల్లో

పేపర్లపై (అర్బన్)లో నాలుగు విభాగాల్లో ఇళ్ల నిర్మాణానికి ప్రతిపాదించారు. ఈ పథకాల్లో ఒక్కో ఇంటి నిర్మాణానికి కేంద్రం తనవంతుగా రూ. 1.50 లక్షల సాయం అందిస్తుంది.

లక్ష్యం గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 3 కోట్ల ఇళ్ల నిర్మాణానికి సహకారం

2016-17 నుంచి సహాయం మంజూరైన ఇళ్లు 1,01,19,765

ఇప్పటికే పూర్తి అయినవి 92.64 లక్షలు

వ్యయం 1.08 లక్షల కోట్లు

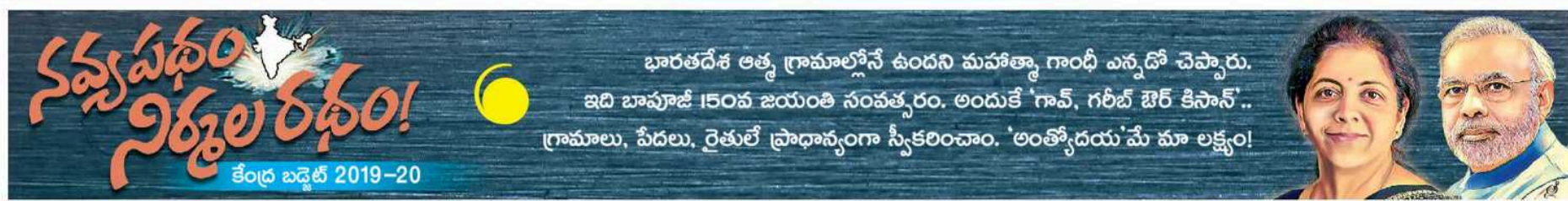
లక్ష్యం పట్టణ ప్రాంతాల్లో 2 కోట్ల ఇళ్ల నిర్మాణం

2016-17 నుంచి మంజూరు చేసిన ఇళ్లు 83.63 లక్షలు

నిర్మాణాలు పూర్తయినవి 26.08 లక్షలు

కేంద్ర సాయం రూ. 51,414 కోట్లు

కేటాయింపులు

(రూ.కోట్లలో)

ప్రధానమంత్రి	
మాతృ వందన యోజన	2,500
బాలల సమగ్రాభివృద్ధికి	1,500
మహిళా శక్తి కేంద్రాలకు	150
వసతిగృహ యువతుల భద్రతకు	50
ఉద్యోగినుల..	165
విశంతువుల సంక్షేమానికి	15
సాధారణ మహిళల రక్షణ, అభ్యున్నతికి	1,315
మహిళల పోషకాహారం, సామాజిక భద్రతకు	4,178

అంతరిక్ష రంగంలో ఆర్థిక ఫలాలు

ఇసో ఉత్పత్తుల విక్రయానికి ప్రత్యేక సంస్థ

తనాడు డిజిటల్, పెంగ్ ఫూ: అంతరిక్ష రంగంలో సాధించిన ప్రగతిని అభివృద్ధి పర్చుకోవడానికి మార్కెట్ యొక్క అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించే ఉత్పత్తులను అంతరిక్ష రంగంలో విక్రయించే సంస్థను ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఇందులో భాగంగా 'స్కై స్పేస్ ఇండియా లిమిటెడ్ (పబ్లిక్ లిమిటెడ్)' అనే ప్రభుత్వ రంగ సంస్థను ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు తాజా బడ్జెట్ ప్రకటనలో ప్రకటించారు. అంతరిక్ష శాఖకు వాణిజ్య విభాగంగా ఈ సంస్థ పనిచేస్తుంది. ఇటీవల ఉత్పత్తులను అంతరిక్ష రంగంలో విక్రయిస్తుంది. వాహక నౌక ఉత్పత్తి, సాంకేతికతల బదిలీ, అంతరిక్ష ఉత్పత్తుల మార్కెటింగ్ వంటి వ్యవహారాలను చూసుకుంటుంది. 2030లోగా సాంకేతికతల కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేసుకోవాలన్న ఇటీవల లక్ష్యానికి ఎన్ఎస్ఐఐల్ దోహదపడుతుంది. విదేశీ యువతకు ఇటీవల ప్రత్యేక అవకాశాల తరగతులు ఏర్పాటు చేయడం, భారతీయ విద్యార్థుల విదేశీ అంతరిక్ష సంస్థలను సంబంధించిన తదితర కార్యక్రమాలలోనూ ఈ వాణిజ్య విభాగం ఉపయోగపడే అవకాశముంది.

నారీ.. నమోనుతే

మహిళే మహాశక్తిగా కేటాయింపులు

స్త్రీ శిశు అభివృద్ధికి రూ.29,164 కోట్లు

స్వయం సహాయక బృంద సభ్యులకు రూ.5 వేల వరకూ ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ సౌకర్యం

'అమె' లేకుంటే అభివృద్ధి ఎక్కడ! మహిళ లేని గ్రామాల అర్థిక వ్యవస్థను అసలు ఊహించగలమా? భారత వికాస చరిత్రలో 'స్త్రీ' ఒక మహాశక్తి పాత్ర. కానీ... 'మహిళా స్థితిగతులు మెరుగుపడకుండా ప్రపంచ క్షేమాన్ని కాంక్షించలేం. ఒక్క రెక్కతో ఎగరడం ఏ పక్షికి సాధ్యం కాదన్న స్వామి వివేకానంద ఉద్ఘోష శిరోధార్యమనుకుంది తేంద్ర ప్రభుత్వం. 'మహిళే మహాశక్తి'గా భావించి వారి సర్వతోముఖాభివృద్ధికి తాజా బడ్జెట్లో పెద్దపీట వేసింది. అతివల సంక్షేమం, అభివృద్ధి, భద్రత నిమిత్తం... గతదాని కంటే 17% అధికంగా స్త్రీ శిశు అభివృద్ధిశాఖకు రూ.29,000 కోట్లు కేటాయించింది.

మహిళల అభ్యున్నతికి నిపుణుల కమిటీ

స్త్రీ, పురుషుల వారీగా బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఎలా ఉంటున్నాయన్నది విశ్లేషించేందుకూ, దేశాభివృద్ధిలో మహిళల భాగస్వామ్యాన్ని పెంపొందించే సూచనలిస్తేందుకూ... విస్తృత స్థాయి నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు నిర్ణయ సీతారామన్ ప్రకటించారు. దేశ వ్యాప్తంగా పది కోట్ల మంది శిశువులు, మహిళలకు పోషకాహారం అందించేలా జాతీయ పోషకాహార సంస్థకు తేంద్రం రూ.3400 కోట్ల బడ్జెట్ ప్రకటించింది. గర్భిణులు, శిశువులు, బాలింతల సంక్షేమానికి రూ.8000 కోట్లు; అంగన్ వాడీ సేవలకు రూ.19,834 కోట్లు; ప్రధాన మంత్రికి అత్యంత ఇష్టమైన బేటి బలాహా, బేటి పదాహాకు రూ.280 కోట్లు కేటాయించింది.

ఎస్ఎంసీలో సభ్యులారితో రూ.లక్ష రుణం

మహిళలకు ప్రోత్సాహం, వారి కేంద్రంగా సంక్షేమ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాల చేపట్టేందుకు తేంద్రం యోచన ముద్ర. స్థానిక ఇంటియా, స్వయం సహాయక బృందాల (ఎస్ఎంసీ) ద్వారా వారికి మరింత తోడ్పాటునిస్తామని బడ్జెట్లో ఘోషించింది. ఎస్ఎంసీ సభ్యులు తమ జన్ డన్ బాటలను రూ.5 వేల వరకూ ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ తీసుకునే సదుపాయం కల్పించింది. బృందంలోని 5 సభ్యులారితో రూ.లక్ష వరకూ ముద్రా రుణం ఇవ్వాలని ప్రతిపాదించింది.

సైనిక పాటవం

రక్షణ బడ్జెట్ రూ. 3 లక్షల కోట్లు దాటింది. ఇందులో సైనిక దళాల ఆధునికీకరణకు వెచ్చిస్తున్న మూడోవంతు.. అంటే **లక్షకోట్లు** మాత్రమే. మిగతాది తీరభద్రతలకే పోతోంది.

ప్రపంచంలో రక్షణ రంగం మీద ఎక్కువగా ఖర్చుపెడుతున్న 5 దేశాల్లో మనది 4వ స్థానం. ఈ జాబితాలో పరమంగా అమెరికా, చైనా, సౌదీ అరేబియా, భారత్, ఫ్రాన్స్ ఉన్నాయి.

అయినా మన యుద్ధ సన్నద్ధత అంతంత మాత్రమేనని రక్షణరంగ నిపుణులు చెబుతున్నారు. అత్యవసర కొనుగోళ్లకు కూడా తగినన్ని నిధులు సిద్ధంగా ఉండటం లేదు.

దేశంలో ఉన్న రక్షణ సంస్థలు

- 9 ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు
- 39 అర్ధసైన్య ఫ్యాక్టరీలు
- 50 డీఆర్డీఓ ప్రయోగశాలలు

రక్షణలో ప్రైవేటు

2001 తర్వాత రక్షణలో ప్రైవేటు పెట్టుబడులను ఆహ్వానించారు. 100% ప్రైవేటు భాగస్వామ్యం, అందులో 26% విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడి ఉండొచ్చు న్నారు. తర్వాత 100% విదేశీలను ఆహ్వానించారు.

2017-18లో రక్షణ ఉత్పత్తులు రూ. 64,500 కోట్లు

ప్రైవేటువాటా రూ. 6000 కోట్లు

రక్షణకు అంతంతే

తాత్కాలిక బడ్జెట్లో నిర్దేశించిన మొత్తము ఇప్పుడు కూడా

గత ప్రభుత్వంలో రక్షణశాఖ మంత్రిగా పని చేసిన నిర్మలా సీతారామన్.. ఈసారి తన బడ్జెట్లో ఆ శాఖకు కేటాయింపులను పెద్దగా పెంచలేదు. ఇంతవరకూ రూ.2.98 లక్షల కోట్లుగా ఉన్న రక్షణ బడ్జెట్ను ఈసారి రూ.3.18 లక్షల కోట్లు చేశారు. ఇది గత బడ్జెట్ కంటే 7.98% ఎక్కువ, నవరందిన అంచనాల కంటే 6.87% ఎక్కువ. తాత్కాలిక బడ్జెట్లో చేసిన కేటాయింపును యథాతథంగా ఉంచారు. కేటాయించిన రూ. 3.18 లక్షల కోట్లు స్థూల జాతీయోత్పత్తి (జీడిపీ)లో 1.8 శాతం మాత్రమే. ఇది 1962లో చైనాలో యుద్ధం జరిగిన తర్వాతి నుంచి అత్యంత తక్కువ. అయితే, దేశంలో తయారయిన

అయుధాలను దిగుమతి చేసుకునేటప్పుడు వాటిపై కచ్చితమైన ద్యూటీ మినహాయింపు ఇవ్వడంతో లాభోదయ అయివ్వలేదు సుమారు రూ.25వేల కోట్లు ఆదా అవుతుందని రక్షణ మంత్రి కృష్ణా వర్ణన తెలిపారు. కొత్త అయుధాల కొనుగోళ్లకు రూ.1,08,248 కోట్లను కేటాయించారు. పెట్టుబడి వ్యయంలో సైన్యానికి రూ.29,447 కోట్లు, నౌకాణానికి రూ.23,156 కోట్లు, వైమానికదళానికి రూ.39,302 కోట్లు కేటాయించారు. సైనికానికి కేటాయించిన ఈ కేటాయింపు సరిపోదని, ఈసారి కేటాయింపులను పెంచుతారని అందరూ అంచనా దురదృష్టవశాత్తూ ఆలా చేయలేదని ఇన్ఫిల్ట్రాట్ అండ్ డివెన్షన్ల వెండిన లక్షకే జిహ్వా చెప్పారు.

వైపుణ్య ప్రాప్తిరస్తు

కృత్రిమమేద.. ఇతర అంశాలపై దృష్టి

విద్యార్థులను అత్యధిక వేతనాలు వచ్చే ఉద్యోగాలకు అర్హులుగా తీర్చిదిద్దడంపై కేంద్రప్రభుత్వం ప్రధానంగా దృష్టి సారించింది. ఇందుకుగాను వారికి అత్యున్నత సాంకేతిక నైపుణ్యాలను అందించాలని నిర్ణయించింది. ఈ విషయానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వడంతో పాటు బడ్జెట్లోనూ ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించింది. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న విద్యార్థులకు కృత్రిమ మేద, ఇంటర్నెట్ అండ్ డింగ్ (ఐఎఫ్ డిఎన్), డిగ్ కేటా, 3-డి ముద్రణ, వర్చువల్ రియాలిటీ, కోలోబ్లెడ్ లాంటి కొత్తతరం నైపుణ్యాలను అందించడానికి కృషి చేయనుంది. 'పనే పరమార్థం' అన్న సూత్రానికి ఆనుకుని జాగ్రత్తగా కోటిమంది యువతకు పరిశ్రమలకు కావల్సిన నైపుణ్యాలను ప్రధానమంత్రి కొరత వికాస యోజన ద్వారా అందించనుంది. సమీప భవిష్యత్తులో ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రధాన ఆర్థికవ్యవస్థలన్నీ తీవ్రమైన మానవ వనరుల కొరతను ఎదుర్కోనున్నాయి. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని విదేశాల్లో కూడా మన యువత ఉద్యోగాలు సాధించేలా వారిని సిద్ధం చేసేందుకు వారికి కావల్సిన నైపుణ్యాలతో పాటు భాషా రమైన శిక్షణ కూడా ఇవ్వనున్నారు. ప్రపంచంలోనే అత్యున్నత విద్యార్థిగా భారతీయ ఉన్నతవిద్యను మార్చేందుకు సరికొత్త జాతీయ విద్యార్థినికాన్ని ప్రభుత్వం చేస్తుంది. దీని ప్రధాన పాఠశాల, ఉన్నత విద్యలో మన మార్కులుంటాయి.

విద్యారంగ కేటాయింపులు రూ. కోట్లలో

మొత్తం కేటాయింపు	94,853.64
గత సంవత్సరం కంటే పెంపు	13 శాతం
ఉన్నత విద్యకు కేటాయింపు	38317.01
పాఠశాల విద్యకు కేటాయింపు	56536.63
ఉన్నతవిద్య పైసాన్నిగం విజిల్లికి	30,000
విశ్వవిద్యాలయాల గ్రాంట్ల కమిషన్ కు	4600.66
జనబీలకు	6409.95
జనవలకు	445.53
జనవినిత-అర్థంకు	899.22

బోధన అరకారే

దేశంలో విశ్వవిద్యాలయాల, కళాశాలల సంఖ్య పెరుగుతోందిగానీ బోధనా నిపుణులది భాగీలను మాత్రం భర్తీ చేయడం లేదు. ఫలితంగా అత్యున్నత విద్యాసంస్థలనూ అధ్యాపకుల కొరత వేధిస్తోంది.

గురువులేని చదువులు!

అధ్యాపక నిోషం భాగీలు..

- కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాల్లో: 5606
- జనబీల్లో: 2802 • ఎస్ఎంసీల్లో: 3235

కళాశాలల సాంద్రత

18-23 ఏళ్ల వయసున్న ప్రతి లక్షమందికి అందుబాటులో ఉన్న కాలేజీలు: 28

- గిరిపర్: తెలంగాణ -51 • పిన్ -48
- కేంద్రీయ: విహార్ -7

ప్రైవేట్ ఎక్కువ

- దేశంలో 78% కళాశాలలు ప్రైవేటు యాజమాన్యాల చేతిలో ఉన్నాయి.
- అంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణల్లో 82% కళాశాలల్ని ప్రైవేటు యాజమాన్యాల్లో నిర్వహిస్తున్నారు.

పరిశోధన మీద వెచ్చిస్తున్నది తక్కువగా ఉండటం ఒక సమస్య అయితే పరిశోధనల నాణ్యత నాణ్యత ఉండటం పెద్ద ఇబ్బంది.

జీడిపీలో పరిశోధనలకు వెచ్చిస్తున్నది..

భారత్: 0.7%
చైనా: 1.97%
అమెరికా: 2.84%
జపాన్: 3.5%
ద.కొరియా: 4.3%

3లక్షల కోట్లు

రాయితీలకు

2019-20 బడ్జెట్లో ఎరువులు, ఇంధనం, ఆహారంపై రాయితీ ఇచ్చేందుకు రూ. 3,01,694 కోట్లు కేటాయించారు. గత బడ్జెట్లో పోలిస్తే ఈ ఏడాది 13.32శాతం మేర కేటాయింపులు పెరగడం గమనార్హం. కేంద్ర ప్రభుత్వం అస్తున్న రాయితీల్లో ఇంధన రాయితీకి సింహభాగం నిధులు వినియోగిస్తున్నారు. ఎరువులకు ఇచ్చే రాయితీ మొత్తాన్ని బడ్జెట్లో పెంచడంపై ఎరువుల శాఖ మంత్రి సదానందగౌడ హార్దం వ్యవహారం చేశారు.

1.19 లక్షల కోట్లు

హోంశాఖకు

బడ్జెట్లో కేంద్ర హోంశాఖకు కేటాయింపులు పెరిగాయి. అమి కౌపా సేవల్లో మోసాస్తు ఈ మంత్రివర్గ శాఖకు గత బడ్జెట్లో పోలిస్తే 5.17 శాతం నిధులు పెంచారు. రూ.1,19,025 కోట్లు కేటాయించారు. పోలీసు బలగాల అధునికీకరణ, పోలీసు శాఖలో, సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో మోలిన సుదూరాల అభివృద్ధి లక్ష్యంగా కేటాయింపులు పెంచారు. సీఆర్ఎస్ఎస్, డీఎస్ఎస్, జిఎస్ఎస్, సీఎస్ఎస్, ఎస్ఎస్ఎస్, అసోసైయేట్ సేవల్లో సెవల్ గార్డ్స్ తదితర కేంద్ర బలగాలనింటికి జరిపి రూ.71,718.9 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో అత్యధికంగా సీఆర్ఎస్ఎస్కు రూ.23,963.66 కోట్లు, డీఎస్ఎస్కు రూ.19,850 కోట్లు ఇచ్చారు.

2,217 కోట్లు

క్రీడలకు

ముద్రాతర బడ్జెట్లో క్రీడలకు చేసిన కేటాయింపులను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమాత్రం మార్చలేదు. తన 'జేల్' ఇండియా కార్యక్రమంలో అవకాశాలను మరింత పెంచేలా జాతీయ క్రీడావిద్యార్థి ద్వారా ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు ప్రకటించింది. విజ్ఞానచరిత్ర ప్రచురణల తాత్కాలిక బడ్జెట్లో క్రీడల, యువజన వ్యవహారాల మంత్రివర్గశాఖకు అంతవరకూ ముందే అందించారు. రూ.214.2 కోట్లు అధికంగా. రూ.2216.92 కోట్లు కేటాయించారు. స్పోర్ట్స్ అథారిటీ అండ్ ఇండియాకు రూ.55 కోట్లు పెంచి రూ.450 కోట్లుగా చేశారు. జేల్లో ఇండియా కార్యక్రమానికి మద్దతుగా బడ్జెట్లో రూ.50.31 కోట్లు పెంచి రూ.601 కోట్లు ఇచ్చారు. జాతీయ క్రీడా సమాజాలకు మాత్రం 13 లక్షల తగ్గించి రూ.245 కోట్లను కేటాయించారు. క్రీడాశాఖ ప్రోత్సాహానికి, అధ్యాపకుల ఇచ్చే మొత్తాన్ని రూ.94.07 కోట్లు పెంచారు. క్రీడలకు కేటాయింపులను క్రీడాశాఖ మంత్రి కేరకే రిజిష్ట్రేషన్ చేశారు.

781 కోట్లు

సీబీఐకి

కేంద్ర దర్శనా సంస్థ (సీబీఐ)కి రూ.781.01కోట్లు కేటాయించారు. ఇది గతదాని కంటే రూ.2.08 కోట్లు ఎక్కువ. ప్రధాన తుంబోకాబాలు, అమిని అగ్ర మాలపై విచారణపై ఈ సంస్థ క్షణ కేంద్రం అధునికీకరణ, ఈ గంధ్యన్ని సాంకేతిక, పోలీస్ కేంద్రం స్థాపన తదితరాలకు నిధులు వెచ్చించనున్నారు.

101 కోట్లు

లోక్ సాలోకు

ప్రభుత్వ సంస్థల్లో అమినిని నిల్వ దించడానికి ఏర్పాడిన లోక్ సాలోకు రూ.101.29 కోట్లను కేటాయించారు. ఈ ఏడాది మార్చి 23న లోక్ సాలోకు వైసీపీలోని జిఎస్ సీఎస్ కుంభావై నియమితమైన విషయాల తెలిసినవి. ఎనిమిది మంది సభ్యులకు కూడా ప్రమాణం చేశారు. ఖర్చులపై సుమారు ఉండే సెంట్రల్ విజిల్స్ కమిషన్ (సీవీసీ)కు రూ.55.55 కోట్లు ఇచ్చారు. గతదాని రూ.34కోట్లు కేటాయించారు.

98,67,921 కోట్లు

భారత సర్కారు అప్పు

దేశీయంగా, విదేశాల్లో జరిపి భారత ప్రభుత్వం బాకీ వడిన అప్పు పెరిగింది. 2019-20 ఏపిరి నాటికి ఈ రూ.98,67,921.44 కోట్లుగా అంచనా చేశారు. 2018-19 ఏపిరికి సవరించిన అంచనాల ప్రకారం అప్పు రూ.90,56,725.48 కోట్లుగా తేలింది.

సూలంగా వివరాలు

(రూ.కోట్లలో)

31-3-2019	31-03-2020
దేశీయ, ఇతర అప్పులు	87,97,766.30
విదేశీ రుణం	95,99,652.26
మొత్తం	2,58,959.18
	2,68,269.18
	90,56,725.48
	98,67,921.44

సమస్యల నిర్మూలన!

కేంద్ర బడ్జెట్ 2019-20

'కాయకవే కైలాస' అన్నది బసవేశ్వరుడి బోధ! అందుకే మా ప్రభుత్వం 'కాయక, దశోహ' సిద్ధాంతాలను అనుసరిస్తూ... కోటి మంది యువతకు పీఎం కౌశల్ వికాస్ యోజన కేంద్ర పరిశ్రమకు అవసరమైన నైపుణ్యాలలో శిక్షణ ఇస్తున్నాం.

రూ.4 కోట్లు గిరిజన పర్యాటకానికి ఇచ్చింది

గిరిజన యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు కోసం తెలంగాణ, ఏపీ రాష్ట్రాలకు కలిపి బడ్జెట్లో రూ.8 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులోనే ఉన్నత విద్య అధిక సహకార సంస్థ (హెచ్ఓఎస్ఎం) రూ.500 కోట్లను చెల్లించాలి. ఈ లక్ష్యం తెలంగాణ, ఏపీ రాష్ట్రాలకు చెల్లించాలి. రూ.4 కోట్లు బడ్జెట్లోని రూ.7.5 కోట్లు అభివృద్ధికి ఉపయోగించాలి. గిరిజన కేంద్రీయ యూనివర్సిటీ ఏర్పాటుకు మూలధన వ్యయం కేంద్ర బడ్జెట్లో రూ.1000 కోట్లు అవసరం. పుణ్యస్థాయి యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేయాలంటే కనీసం అరేబ్ సముద్రం పడుతుంది. అప్పుడే వరకు ఏపీ రూ.200 కోట్లకు పైగా నిధులు బడ్జెట్లో కేటాయించాల్సి ఉండగా... రూ.4 కోట్లు ఇవ్వడం గమనార్హం.

ఎయిమ్స్కు నిధులేవీ?

దేశంలో వేరేవేరైన రాష్ట్రాల్లో నెలకొల్పిన ఎయిమ్స్ నిర్వహణ, అభివృద్ధి కోసం మొత్తంగా కేంద్రం రూ.8,600 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించింది. దేశంలో 22 ఎయిమ్స్ల ఏర్పాటుకు కేంద్రం వచ్చేసరికి ఆవగాహన. ఇందులో ఇప్పటికే 10 రాష్ట్రాల్లో నేపథ్యం ఉన్నాయి. 2019-20 వైద్యవిద్య సంవత్సరం నుంచే తెలంగాణలోని టీఎన్ఆర్లో ఎయిమ్స్ నేపథ్యం అందుబాటులోకి రానున్నాయి. దీనికి బడ్జెట్లో ఎంత కేటాయించునో స్పష్టత ఇవ్వలేదు. దీంతో ఎయిమ్స్ నిర్వహణ ఎలా అనే సందేహాలు వైద్య అధికారుల అధికారుల వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

కేసీఆర్ పథకాలే ఆదర్శం

పీఎం కేసీఆర్ చేపట్టిన పథకాలను కేంద్రం ఆదర్శంగా తీసుకొంటోంది. నాడు కేంద్రం అందించిన సుగ్రామిలో పీఎం కేసీఆర్ యోజన. నేడు మిషన్ బీజేపీ అందించిన సుగ్రామి. పీఎం కేసీఆర్ యోజనను కేంద్ర బడ్జెట్లో ప్రకటించింది. కేంద్ర ఆర్థిక సర్వే సైతం తెలంగాణ నమూనాలోనే సర్వేను ప్రకటించింది. 14.9 శాతం జీవనీకీమ్లో దేశంలోనే తెలంగాణ ఆగ్రస్థానంలో నిలిచింది. - టీఎస్ఆర్ కేటీఆర్

నవభారత నిర్మాణ బడ్జెట్

కేంద్ర బడ్జెట్ బహిష్కర్త తరాల ఆకాంక్షల్ని ప్రతిబింబిస్తోంది. రూ.13 లక్షల కోట్లు రాష్ట్రాలకు అందించడం ద్వారా పెరిగిన వ్యవస్థను మరల బలోపేతం చేసేందుకు కేంద్రం కంక్షలు తగ్గించింది. రాష్ట్రాల అభివృద్ధిలోనే దేశాభివృద్ధి సాధ్యమని అవదేశించే ప్రధాన మోడీ ఆలోచనలకు అనుగుణంగా రాష్ట్రాలకు పెద్ద ఎత్తున నిధులు వెంటారు. - కేసీఆర్ రిపోర్ట్

పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ?

కేంద్ర పథకాల ప్రకటనకు ప్రభుత్వం రూ.105 లక్ష కోట్లు ప్రభుత్వ పెట్టుబడులను ఉపసంహరించుకోవడం బాధాకరం. దేశవ్యాప్తంగా రైతులు అభ్యుత్థులు మనుకుంటుంటే... సాగు రంగానికి ఎలాంటి ప్రోత్సాహాలూ లేవు. మహిళలు, యువకులకు కౌతూకం ఏ పథకం కాలేదు. - ఉత్తమ్

వేదల అభివృద్ధికి పెద్దపీట

కేంద్రం గ్రామీణ వేదల అభివృద్ధికి, మహిళా సాధికారతకు పెద్దపీట వేస్తోంది. పట్టణ ప్రాంతం, మధ్యతరగతి ప్రజలు, పునఃస్థాపనకు సంకల్పించిన అందరి ప్రాధాన్యతను మిగిల్చింది. కాలిఫర్నియాలో భారత్ నిర్మాణం కోసం ఎలక్షన్ వాహనాల రంగుల్ని కొనుగోళ్లను ప్రోత్సహించనున్నారు. - అత్తమ్

బడ్జెట్ నిరాశపర్చింది

కాశీగంగా కాలనీలు చోదా, రైల్వే కాలనీలు రూపొందించే ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కేంద్రానికి ఎన్నో ప్రతిపాదనలు అందించారు. వాటిలో కొన్నిగా అంగీకరిస్తామని కుంటే అనే లేదు. 'పీఎం కేసీఆర్ అని ఇప్పుడుంటున్నారు. మిషన్ బీజేపీలో మేం ఇప్పుడే తెలంగాణలో ఇంటింటికీ నీళ్లు దానికే దిక్కువలె మా పథకం అందించాలంటే పథకానికే కేంద్రం నిధులు ఇచ్చి ఉండాలింది. - నామా నాగేశ్వరరావు

దక్షిణాది రాష్ట్రాలపై వివక్ష

కేంద్ర బడ్జెట్లో దక్షిణాది రాష్ట్రాలపై వివక్ష చూపారు. తెలంగాణకు నిధులు కేటాయించడం కేంద్రం అన్యాయం చేసింది. ఆది బడ్జెట్లో కేసీఆర్ తెచ్చుకుంది లేదు. మోడీ ఇచ్చింది లేదు. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రజలు రూ.1 పన్ను కడితే ఆ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి రూ.2. దీనికే వాళ్లు రూ.1 పన్ను కడితే రూ.1 కేటాయించారు. అదే తెలంగాణ, అందరూ వేకే తమకేనాడు, కర్ణాటక, తొలి రాష్ట్రం ప్రజలు రూ.1 పన్ను కడితే 60 నైపుణ్య మార్గము కేటాయించారు. - కేసీఆర్ రిపోర్ట్

ప్రైవేటు కూత

12 ఏళ్లలో మౌలికానికీ రూ.50 లక్షల కోట్లు అవసరం

పీపీపీ విధానానికీ ఆగ్రతాంబూలం

ఏడాదికి 10,000 కిలోమీటర్ల పనులు

ఆదాయం రూ.2.16 లక్షల కోట్లు, కేంద్రం నుంచి భారీ మద్దతు

పార్లమెంటుకు రైల్వే ప్రతిపాదనలు సమర్పించిన ఆర్థిక మంత్రి

తనాడు, డి.బి. రైల్వేలో మౌలిక వసతుల తల్లి నడు బాగా నిధులు అవసరం కానున్న దృష్ట్యా ప్రభుత్వ ప్రైవేటు-బాగ్నామ్మం (పీపీపీ) పద్ధతిని పెద్దఎత్తున దినియోగించుకోనున్నట్లు కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్దేశా సీతారామన్ ప్రకటించారు. వేగ వంతమైన అభివృద్ధికి, ప్రయాణీకుల సేవల్ని పెంచు గురించేలా అనుసంధానత సాధించడానికి ఇది అవసరమని చెప్పారు. పన్నుదేశ్ కాలంలో రూ.50 లక్షల కోట్లు కావాల్సి వస్తుందని అందానావే శారు. శుభవారు కేంద్ర బడ్జెట్లో బాగంగా రైల్వే సంబంధిత ప్రతిపాదనలను అమి పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టారు. కేంద్రం తరఫున బడ్జెట్ సాయం కింద రైల్వేకు రూ.65,887 కోట్లు ఇస్తామని, మునుపెన్నడూ లేనంతగా మూలధన వ్యయం రూ.1.00 లక్షల కోట్లుగా ఉంటుందని చెప్పారు. గత ఏడాది బడ్జెట్ మద్దతు కింద రూ.55,088 కోట్లు, మూలధన వ్యయంగా రూ.1.48 లక్షల కోట్లు చూపించారు. ప్రయాణీకుల సమస్యలను కేటాయించు గత ఏడాది కంటే 20% పెంచి, భారతీయ రైల్వే చరిత్రలో అత్యంత సురక్షితమైన సంవత్సరంగా 2018-19 నిలిచిపోతుంది. కావాలా దారులైన లెవెల్ క్రాసింగుల తొలగింపు, ట్రాక్ గేట్ మార్పిడి పనుల్ని ఆ ఏడాదిలో లక్షల మేరకు పూర్తిచేశారు.

సర్వత్రా చతుర్ముఖి మార్గంలోని 2,568 రైల్వే క్రాసింగులకు పనులను నిర్వహించాలని రాజీవ్ కుమార్ అభ్యంతరం లేకుండా చేయాలని రైల్వే శాఖ లక్ష్యం పెట్టుకుంది. దేశంలో 50-60% రైల్వే రాజీవ్ కుమార్ ఈ మార్గంలోనే జరుగుతుంది. కాబట్టి వాటికి ఇబ్బందులు తొలగించడం వల్ల మొత్తం మీద రవాణా వేగవంతమవుతుంది.

2019-20 లక్ష్యాలు

వివరం	లక్ష్యం (హెచ్ కి.మీ)	నిధులు (రూ. కోట్లు)
కక్ష రైల్వే లైన్లు	500	7255
గేట్ మార్పిడి	600	2200
డబ్లింగ్	2,650	700
లేరింగ్ స్టాక్		
విద్యుత్తు ఇంజిన్లు	725	రూ. 6114 కోట్లు
రైలు పెట్టెలు	7,690	
వ్యాగ్లు	15,000	
పక్కల పునరుద్ధరణ (హెచ్ కి.మీ)		3,900
విద్యుద్దీకరణ (హెచ్ కి.మీ)		7,000

ప్రయాణీకులకు సౌకర్యాల పెంపు

ప్రయాణీకులకు అవ్వడ వాతావరణాన్ని తగ్గించడానికి రూ.3422.57 కోట్లతో పెద్దఎత్తున రైల్వే స్టేషన్ల అధునికీకరణ చేపడతారు.

- 2023 నాటికి మంచులు-అవ్వడా బాధి హైస్పీడ్ రైల్వే ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయనున్నారు.
- చీకాయంగా తయారైన సెమి హైస్పీడ్ ట్రైన్-18 (పంచే భారత్) రైల్వేను ప్రవేశపెడతారు.
- ఇప్పటివరకు 1603 రైల్వే స్టేషన్లలో వైబ్రే సౌకర్యం కల్పించారు. అగస్త్య 31 నాటికి హాల్ స్టేషన్లలో మినహాయింది మిగతా 4,882 స్టేషన్లలో దీనిని కల్పిస్తారు.

ద.మ.రైల్వేకు కేటాయింపు ఎంత?

తనాడు, హైదరాబాద్: బడ్జెట్లో రైల్వే శాఖ వచ్చే ఆదాయం, చేసే ఖర్చుల్ని వెల్లడించి సమస్యల కోసం వాటి కేటాయింపులను ప్రకటించారు. దీంతో కేంద్ర ప్రాజెక్టులను ముఖ్యంగా చేస్తూ... మనలు అదుగుతున్న దేశం అంత మేర కేటాయింపులు ఉంటాయి... రైల్వేకు ఎన్ని కొత్త బోగలు వస్తాయి... అన్నదానిపై ఉత్సాహం కొనసాగుతోంది. కేంద్ర బడ్జెట్లో రైల్వేకు సంబంధించి... కొత్త లైన్లు, డబ్లింగ్ లైన్లు, గేట్ మార్పిడి, బోగలు, వ్యాగ్లు, ఎలక్షన్ ఇంజిన్ల తయారీ లక్ష్యాలను తెలిపింది. ప్రయాణీకులకు అందించే ఆదాయం మొత్తం రైల్వే శాఖకు కచ్చితంగా రూ.1.00 లక్షల కోట్లు ఉంటుంది.

ఇటీ రైల్వే బడ్జెట్ స్వరూపం

(రూ. కోట్లు)

	2018-19 వాస్తవం	2019-20 అంచనాలు	18-19లో హాంబ్ పెంపు%
ప్రయాణీకుల టికెట్లు	51,066.64	56,000	9.7
సరకు రవాణా	1,27,430.08	1,43,000.00	12.2
ఇతర రైల్వే సేవలు	4,474.48	6,000	34.1
ఇతర ఆదాయ మార్గాలు	6,996.41	11,575.00	65.4
పాతబకాయిల నుంచి వసూళ్లు	-63.46	100.00	-
ప్రాప్టి టెక్నీకల్ ఆదాయం	600.79	260.00	-56.7
మొత్తం ఆదాయం	1,90,504.74	2,16,935.00	13.9
వ్యయం			
సాధారణ నిర్వహణ వ్యయం	1,40,199.14	1,55,000.00	10.6
అభివృద్ధి నిధి	300.00	500.00	66.7
పంచన నిధి	44,280.00	50,000.00	12.9
ఇతర రైల్వే ఖర్చులు	1,952.95	2,400.00	22.9
మొత్తం వ్యయం	1,86,732.09	2,07,900.00	11.3
నికర ఆదాయం	3,772.65	9,035.00	139.5
అవరేటింగ్ నిష్పత్తి	97.3%	95%	-2.56

అన్ని స్టేషన్లు, రైల్వేలో సీసీటీవీ నిధులు పెంచాలి. ప్రయాణీకుల బుద్ధత కోసం అన్ని స్టేషన్లు, రైల్వేలో సీసీటీవీ నిధులు పెంచాలి. ప్రయాణీకుల బుద్ధత కోసం అన్ని స్టేషన్లు, రైల్వేలో సీసీటీవీ నిధులు పెంచాలి.

- ఇప్పటివరకు 455 స్టేషన్లలో సీసీటీవీ కెమెరాలు ఏర్పాటుచేశారు.
- 2020-21కిలా మిగిలిన అన్ని స్టేషన్లలో ఈ ఏర్పాటుచేస్తారు.
- 1203 కేటెంట్లకు ఉన్న సీసీటీవీలను 2021-22 నాటికి అన్ని కేటెంట్లకు అందుబాటులోకి తెస్తారు.

2021-22కిలా మొత్తం ట్రాక్ గేట్ల వ్యయం విద్యుద్దీకరణను పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఇందులో ఈ ఒక్క సంవత్సరం 7వేల కిలోమీటర్ల పూర్తిచేస్తారు.

2022కు విద్యుద్దీకరణ

- 2019-20లో కొత్త లైన్లు, గేట్ మార్పిడి, అదనపు మార్గాలకు కలిపి 3,750 కిలోమీటర్ల లక్ష్యాన్ని పెట్టుకున్నారు.
- దిల్లీ-మెరట్ మధ్య నిర్మించిన 'కీప్ర ప్రాజెక్టు' రవాణా వ్యవస్థ తరహాలో సబర్బన్ రైల్వే పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడానికి ఎన్నో నిధులు ఏర్పాటు చేయనున్నారు.
- నిర్వయ నిధి రూపంలో రూ.287.64 కోట్లు, అంతర్గత వనరుల ద్వారా రూ.10,500 కోట్లు సమకూర్చుకుంటారు.

మాటా లేదు... మాటా లేదు

ప్రస్థావనకు రాని కాశీశ్వరం జాతీయ హాహిదా

- పత్తా లేని పనులు బోర్డు
- బడ్జెట్ ప్రసంగంలో వినిపించని విభజన హామీలు
- తెలంగాణకు తీవ్ర నిరాశ మిగిల్చిన కేంద్ర బడ్జెట్

తెలంగాణకు దక్కేది ఇదే

- నింగరేణి కాలనీ సంస్థకు రూ.1,850 కోట్లు కేటాయించారు. గత ఏడాది రూ.200 కోట్లు కేటాయించినా అంచనాల సవరణ నాటికి అది రూ.1100 కోట్లకు తగ్గింది.
- హైదరాబాద్లోని అటామిక్ మినరల్స్ క్వారంటైన్ ఫర్ ఎక్స్ ప్లొరేషన్ అండ్ రీసెర్చ్ రూ.319.39 కోట్లు కేటాయించారు.
- దేశంలోని సీద్ధాంతంపైకి కలిపి రూ.120 కోట్లు కేటాయించారు. అందులో హైదరాబాద్కు కొంత దక్కకుండా.
- సెంటర్ ఫర్ మెటెరియల్స్ ఫర్ ఎలక్ట్రానిక్స్ అండ్ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ రూ.30 కోట్లు కేటాయించారు. అందులో హైదరాబాద్కు కొంత మొత్తం అందనుంది.
- హైదరాబాద్లోని నేషనల్ ఫిషరీస్ బోర్డు రూ.80.75 కోట్లు కేటాయించారు.
- స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల పంచన, ఇతర ప్రయోజనాల కోసం రూ.952.81 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో కొంత మొత్తం హైదరాబాద్ నివాస సౌలభ్య పునర్నిర్మాణ బోర్డులోని స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకు దక్కనుంది.
- కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన పూర్వపు టోమ్మిడి జిల్లాలకు ఏడాదికి రూ.50 కోట్లు బోర్డును ఇచ్చేది. ఈ జిల్లాలను పునర్నిర్మణం చేసి 32 జిల్లాలుగా ఏర్పాటు చేసిన నేపథ్యంలో వీటికి రూ.50 కోట్లు బోర్డును కేటాయించాలని కోరింది.
- రాష్ట్రంలో పనులు చేయాలి. రాష్ట్రంలో పనులు చేయాలి.

ప్రధానంగా రాష్ట్రం ఆశించిన అంశాలు

- ఇంటిరింగ్ అభ్యుత్తం, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వర ప్రధానంగా మూలధన కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హాహిదా కావాలి.
- విభజన హామీలైన బయారంలో ఉక్కు పరిశ్రమ, వరంగల్లో రైల్వే వ్యాగ్ల ప్యాకర్ ఏర్పాటు.

నినిమా తారలు చిత్రీకరణ కోసం ఎక్కడెక్కడికీ వెళుతుంటారు. వెళ్లిన ప్రతి చోటా వాళ్లు సేద తీరడానికే తగిన వసతులు ఉండవు. అందుకే తారల కోసం నిర్మాతలు సెట్లో ప్రత్యేకంగా వ్యానీ వ్యానీ సమకూర్చుతుంటారు. పని పూర్తయ్యానే వ్యానీ వ్యానీ వెళ్లి విశ్రాంతి తీసుకుంటుంటారు తారలు. అయితే ఇటీవల తారలు వాళ్ల స్టాయికి, ఆలీరుచులకి తగ్గట్టుగా ప్రత్యేకమైన హంగులతో సొంతంగానే వ్యానీ వ్యానీ చేయించు కోయిస్తారు. అందుకేనూ యా.కే.ట్ట బర్ని పెరుతుంటారు. వాళ్ల ఇగ్లో ఎలాంటి సౌకర్యాలూకావాలి. అంతకుముందైన హంగులతో వ్యానీ వ్యానీ అవుతున్నాయి. అందులో పవన గదులు మొదలుకొని... మేకప్, విశ్రాంతి, టోటోనాల గదుల వరకు అన్నీ ఉంటాయి. తెలుగులో ఆగ్ర కథానాయకులందరికీ అలాంటి సొంత వాహనాలు ఉన్నాయి. అల్లు అర్జున్ ఇటీవల మరో ఖరీదైన వ్యానీ వాహనాన్ని కొని, దాన్ని ప్రత్యేకంగా డిజైన్ చేయించారు. దానికే

ఈనాడు సినిమా

ఇది బన్నీ ఫాల్కన్

అల్లు అర్జున్

ఫాల్కన్ అంతర దృశ్యాలు

ఫాల్కన్ అంతర దృశ్యాలు

ఫాల్కన్ అని పేరు పెట్టారు. ఫాల్కన్ అంటే దేగ అని అర్థం. ఆ వాహనానికి సంబంధించిన ఫాలోల్ని సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా మంచుకొన్నారని అల్లు అర్జున్. "నేను నా జీవితంలో ప్రతిసారీ పెద్దదే కొన్నాను. ఆ సమయంలో నా మనసులో ఒకటి ఆలోచన ప్రజలు నాపై చాలా ప్రేమని కలిపించారు. వాళ్ల ప్రేమకున్నట్లే వచ్చే నేను ఇవన్నీ కొనగలుగుతున్నానని. ఆ కృతజ్ఞత నాకు ఎప్పుడీ ఉంటుంది. అందరికీ దర్శనాదాయి. దీనికి ఫాల్కన్ అనే పేరు పెట్టా" అని దీక్షిత్ చెబారు అల్లు అర్జున్. రెడ్డి క్రష్న్ అనే సంస్థ ఈ వాహనాన్ని డిజైన్ చేసింది. ఆ సంస్థకి కృతజ్ఞతలు చెప్పారు అల్లు అర్జున్. విశ్వనాథ సర్దార్ సమాచార ప్రకారం ఈ వ్యానీ వ్యానీ ఖరీదు యా.కే.ట్ట అని తెలిసింది. ప్రస్తుతం శ్రీధర్మ దర్శకత్వం వహిస్తున్న చిత్రంలో నటిస్తున్నారని అల్లు అర్జున్.

ఎంత మంచోదో!

కర్తీకేయన్

నందమూరి కల్యాణరామ్ కథానాయకుడిగా సతీష్ వేగ్ కు దర్శకత్వంలో ఓ చిత్రం తెరకెక్కుతోంది. మెహర్ సేన్ కథా నాయక. సుబాష్ గుప్తా, శివలీల కృష్ణప్రసాద్ నిర్మాతలు. ఉమేష్ గుప్తా సమర్పిస్తున్నారు. కుత్బుద్దీన్ కల్యాణరామ్ పుట్టినరోజు. ఈ సందర్భంగా చిత్రానికి 'ఎంత మంచి వాడవురా' అనే పేరును నిర్ణయించినట్లు నినిమా వర్గాలు ప్రకటించాయి. దర్శకుడు మాట్లాడుతూ "కథకి తగ్గ పేరు ఇది. కథానాయకుడి పాత్ర ఎలా ఉంటుందో ఈ పేరునిబట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. 'ఎంత మంచి వాడవురా' అనే మాటని తరచుగా వింటుంటారు. అందుకే ఈ పేరుని చిత్రానికి ఎంపిక చేశాం" అన్నారు. నిర్మాతలు మాట్లాడుతూ "స్వచ్ఛంగా మంచి మనిషి మా హీరో. ఆయన పాత్ర కూడా అలాగే ఉంటుంది. అభ్యుదయ తెలుగు పేర్లతో సినిమాలు తీస్తుంటారు సతీష్ వేగ్ కు. పేరు ప్రకటించాక చాలా మంది షోక్ చేసి బాగుండటంవచ్చింది. ఈ నెల 24 నుంచి చిత్రీకరణ ప్రారంభిస్తారు. హైదరాబాద్, రాజమండ్రి, ఊటీ వంటి ప్రాంతాల్లో నిరవధిగా చిత్రీకరణ చేస్తారు" అన్నారు. వి.కె.నరేష్, సుహాసిని, తనికెళ్ల భరణి, పవిత్రా లాల్ కేష్, రాజీవ్ కనకాల, వెన్నెల కిషోర్ కవితరులు నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి రాయాగ్రహణం: రాజ్ తోట, సంగీతం: గోపీసుందర్.

హనుమంతుడు సాయం మాత్రమే చేస్తాడు. యుద్ధం చేయాల్సింది రాముడే. - పండినవారు: యు.ప్రదీప్ రెడ్డి, నెల్లూరు

వాస్తవ సంఘటనలతో 'దమ్మి'

రజత్, శ్రీదాశా ఓంటా ఏనుగుల దర్శకత్వంలో తెరకెక్కుతున్న చిత్రం 'దమ్మి'. సత్యనారాయణ సుంకర నిర్మిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం పతాక సన్నాహాల్ని తెరకెక్కిస్తున్నారు. దర్శకుడు మాట్లాడుతూ "వాస్తవ సంఘటనల ఆధారంగా తెరకెక్కిస్తున్న చిత్రమిది. సేర సేవకంటే కూడిన యాక్టర్ శ్రీధర్ అందరినీ మెప్పిస్తుంద"న్నారు. నిర్మాత మాట్లాడుతూ "కొత్తదనంతో కూడిన చిత్రమిది. కథ, కథనాలు ఆకట్టుకుంటాయి. త్వరలోనే విడుదల చేసేది ప్రకటిస్తాం" అన్నారు. అజయ, శ్రవణ్, శ్రీనివాసరెడ్డి, పృథ్వీ తదితరులు నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి రాయాగ్రహణం: దీప్ తోట, సంగీతం: అనంద్.

పల్లెటూరి ప్రేమ కథ

ముంబాయిలో కథా నాయకుడిగా నటిస్తూ దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం 'మా ఊరి ప్రేమ కథ'. తనిష్య తివారి కథానాయక. లక్ష్మీదేవి, మహేంద్రనాథ్ నిర్మాతలు. చిత్రీకరణ పూర్తయింది. నిర్మాణాంతరం కాల్పు క్రమాలు జరుగుతున్నాయి. దర్శకుడు మాట్లాడుతూ "వాస్తవ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో తెరకెక్కించిన ఓ పల్లెటూరి ప్రేమకథ ఇది. వాటర్ బ్యాంకర్ నయపుతన శ్రీవర్తి, నీళ్లు పట్టుకోవడానికి వచ్చిన అమ్మాయికి మధ్య ప్రేమ పుడితే పుడితే. ఆ ప్రేమని వాళ్లలా గెలిపించుకున్నారన్నది ఆసక్తికరం. జయ సూర్య అందించిన సర్కారు ఆకట్టుకుంటాయి"న్నారు.

రామ్ చిత్రంలో నివేద

యువ కథానాయకుడు రామ్ 'ఇన్స్టాల్డ్ కంబో'కి గుమ్మడికాయ కొట్టేశారు. త్వరలోనే ఆ చిత్రం ప్రేక్షకుల ముందుకు రాబోతోంది. ఇంతలో ఆయన కొత్త చిత్రానికి రంగు సిద్ధమైంది. కిషోర్ తిరుమల దర్శకత్వంలో రామ్ తమిళ చిత్రం తెరకెక్కుతోంది. వచ్చే నెలలోనే నినిమాని సెట్లపైకి తీసుకెళ్తారు. 'నేను నెలవ', 'ఉప్పది ఒకటి అందగ' చిత్రాల తర్వాత రామ్ - కిషోర్ తిరుమల కలిసి చేస్తున్న చిత్రమిది. ఇందులో నివేదా పేరుకాకే ఒక కీలకమైన పాత్రలో నటించనున్నట్లు సమాచారం. నివేదా ఇదివరకు కిషోర్ తిరుమల దర్శకత్వం వహించిన 'చిత్రంచాలి'లో నటించింది. ఇటీవల ప్రేక్షకుల ముందుకొచ్చిన 'క్రీడేవారెవరారా'లోనూ ఆమె నందడి చేసింది. ప్రస్తుతం అల్లు అర్జున్ చిత్రంలోనూ నటిస్తోంది. రామ్ చిత్రంలో నివేదాతో పాటు మరో ప్రముఖ కథానాయక కూడా ఉంటుందని సమాచారం.

రామ్

ప్రథమార్థంలో బాలీవుడ్ చిత్రాల జోరు

ఆరు నెలలు... ఆనందాల హారివిల్లు

జనవరిలో వచ్చిన 'ఉడి. డి స్టూడెంట్స్' సంచలనం సృష్టించింది. సోలో హీరో పెద్ద గుర్తింపు తీసి విక్రీ, కొవల్ నటించడం, దర్శకుడు అదిత్య ధర్మ తొలి చిత్రం కావడంతో ఎలాంటి అంచనాలు లేకుండా విడుదలయ్యింది. అయితే బాక్సాఫీసు వద్ద అక్కర్లేకరమైన వసూళ్లు రాబట్టింది. మొదటి రోజుల నేపథ్యంలో రూ.118 కోట్లు అందుకుంది ఈ చిత్రం సుమారు రూ.245 కోట్లు వసూలు చేసి పరిశ్రమ వర్గాల్లో టాప్ సినిమింది. అదే నెలలో వచ్చిన 'మణిశ్రీక. డి క్లీన్ ఆఫ్ రూస్' కూడా మంచి విజయం సాధించింది. రూ.100 కోట్లు బాబు కీవితం ఆధారంగా రూపొందిన ఈ చిత్రంలో కుంగనా దనాల్ ప్రధాన పాత్రలో నటించింది. తెలుగు దర్శకుడు క్లిష్టో కలసి రంగం తెరకెక్కించిన ఈ చిత్రం హిందీలో పాటు తెలుగు, కమింకో విడుదలై సుమారు రూ.118 కోట్లు వసూళ్లు అందుకుంది. ఫిలింఫేర్లో వచ్చిన 'గబ్బిబాబ్'లో కూడా నటించింది. రామ్ గాయకులు నేపథ్యంలో వచ్చిన ఈ చిత్రంలో రజీవ్ సింగ్, అలియా బేట్ ఓంటా నటించారు. జోయా అక్తర్ తెరకెక్కించిన ఈ చిత్రం రూ.140 కోట్లు వసూళ్లు అందుకుంది. అదే నెలలో వచ్చిన 'దోబల్ డమాల్' ప్రేక్షకులను కడుపుబ్బా నవ్వించి కాసులు కరిపించింది. అజయ్ దేవగన్, అనీల్ కపూర్, మాదురి డిక్షిత్ తదితరులు నటించిన ఈ మల్టీస్టారర్ చిత్రం సుమారు రూ.155 కోట్లు వసూళ్లు చేసుకుంది. 'లుకా మప్పి', 'ఇద్దా', 'కేసరి' చిత్రాలతో మార్పు నెల సందడిగా సాగింది. కాల్పు అర్జున్, భృతి సనన్ నటించిన 'లొమాంటిక్ కామెడ్' 'లుకా మప్పి' యువ ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకుని దాదాపు రూ.155 కోట్లు వసూళ్లు అందుకుంది. ప్రతీకారం నేపథ్యంలో అమితాబ్ బచ్చన్, శామ్మీ నటించిన 'ఇద్దా' మెప్పించింది. స్వామి చిత్రం ఓ ఇన్ విజిట్ బుల్ గెట్స్ ఆధారంగా రూపొందిన ఈ చిత్రం రూ.88 కోట్లు వసూళ్లు అందుకుంది. తీరాంబు చేరింది. చారిత్రక సాగానికి యుద్ధం నేపథ్యంలో అక్బర్ కుమార్ నటించిన 'కేసరి' విజయ బావుటా ఎగరేసింది. సుమారు రూ.155 కోట్లు అందుకుంది. ఏప్రిల్ మాత్రం కాస్త నిరాశపర్చిందనే చెప్పాలి. ఈ నెలలో బాలీ అంచనాతో వచ్చిన 'కళంక' చరిత్రపడింది. చరణ్ దావన్, అలియా బేట్, సంజయ్ దత్, మాదురి

డిక్షిత్, సోనాక్షి సిన్హా, అదిత్య రామ్ బెహ్రార్ లాంటి ప్రముఖ తారాగణం ప్రధాన పాత్రల్లో నటించగా తరణ్ బోహ్రా నిర్మించిన ఈ చిత్రం మెప్పించలేకపోయింది. జాన్ అబ్రహామ్ నటించిన 'లోమియా' అక్బర్ వాల్లేక్ కూడా ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకోలేదు. అయితే ఈ నెలలో విజయం లేదనే లోటును హాలీవుడ్ చిత్రం 'అమెజింగ్ ఎండ్ గేమ్స్' తీర్చిదిద్ది. ఈ చిత్రం బాంబేలోనే రూ.370 కోట్లు కొట్టాల్సిందిగా పోయింది. విజయవంతమైన 'స్కూండ్ ఆఫ్ డి అయర్ 2' మేలో విడుదలైంది. బ్రిగర్ ప్రాంతో పాటు కొత్త నాయకులు అనన్య పాండే, తారా సుతారియా నటించిన ఈ చిత్రం ఆశించిన ఫలితం అందుకోలేకపోయింది. అదే నెలలో వచ్చిన 'దే వే ప్యార్ దే తో అజయ్ దేవగన్ ఈ ఏడాది రెండో విజయాన్ని అందుకున్నారు. ఆయన సరసం రకుల్ ప్రీత్ సింగ్, టటు నటించిన ఈ చిత్రం సస్పెన్సు ఫూయింది రూ.100 కోట్లు క్లబ్ చేరింది. అర్జున్ బెహ్రార్ నటించిన 'ఇండియాస్ మ్యాగ్ వాంటెడ్', ప్రధాన సరైన మోడీ జీవితం ఆధారంగా వివేక్ ఓ.వి.రావు నటించిన 'పీఎం నరేంద్ర మోడీ' ప్రధానం చూపించలేక పోయాయి. హాలీవుడ్ చిత్రం 'అటాస్టి' రూ.58 కోట్లు పైగా వసూలు చేసింది. జాన్ లో 'చార్జ్' రాజ్ మర్ లో అభిమానుల సందడిగా మారింది. సల్మాన్ ఖాన్, భద్రీకా శైవ ఓంటా అలీ అబ్బాస్ ఖాన్ తెరకెక్కించిన ఈ చిత్రం ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకోవడంలో విజయం సాధించింది. కొరియన్ చిత్రం 'ఓడ్ బు మై పాదర్ రిమేట్' రూపొందిన ఈ చిత్రం రూ.210 కోట్లు పైగా వసూళ్లు సాధించింది. అదే నెలలో వచ్చిన 'బేరీ సింగ్' తిరుగులేని విజయాన్ని సొంతం చేసుకుంది. 'అర్జున్ రెడ్డికి రిమేట్'గా తెరకెక్కిన ఈ చిత్రంలో పాపాన్ బెహ్రార్, కిరియా అబ్బాస్ నటించారు. మాత్రమే తెరకెక్కించిన సందీప్ రెడ్డి వంగాయే రిమేట్ దర్శకత్వం వహించారు. ఈ చిత్రం రూ.200 కోట్లు పైగా వసూళ్లు అందుకుని ఇంకా జోరు కొనసాగిస్తోంది. వీటితో పాటు 'అర్జున్ 15', 'కాష్మిర్ డైల్స్' లాంటి చిత్రాలు వసూళ్లతో సంబంధం లేకుండా ప్రశంసలు అందుతున్నాయి.

రూ.1850 కోట్ల వ్యాపారం

ఈ ఏడాది ప్రథమార్థంలో సుమారు 50 బాలీవుడ్ చిత్రాలు విడుదలయ్యాయి. అందులో మూడు చిత్రాలు రూ.200 కోట్లు వసూళ్లు అందుకున్నాయి. వాటిలో కలిపి 8 చిత్రాలు రూ.100 కోట్లు పైగా వసూళ్లు అందుకున్నాయి. మొత్తంగా ఈ ఆరు నెలల్లో బాక్సాఫీసు వద్ద రూ.1850 కోట్లు పైగా వ్యాపారం జరిగిందని ట్రేడ్ విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. ద్వితీయార్థంలో దీపాపా, శ్రీధర్ లాంటి పందగ సీజన్లు ఉండటంతో పాటు ఆగ్ర కథానాయకుల చిత్రాలు మరిన్ని రాబోతున్నాయి. దీంతో ద్వితీయార్థంలో మరో రూ.2000 కోట్లు రావచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు. అదే నిజమైతే మొత్తం రూ.3850 కోట్లతో గతేడాది వ్యాపారాన్ని (రూ.3500 కోట్లు) అధిగమించి బాలీవుడ్ చరిత్రలోనే అత్యధిక వ్యాపారం జరిగిన సంవత్సరంగా 2019 నిలవనుంది.

కాలెండరులో ఆరు పేజీలు మారిపోయాయి. ఈ ఆరు నెలల్లో మూడు హిట్లు ఆరు సూపర్ హిట్లు అన్నట్టుగా బాలీవుడ్లో సందడి నెలకొంది. బాక్సాఫీసు వద్ద కొన్ని చిన్న చిత్రాలు అల్లర్లకథానాయకుల చిత్రాలు పరిశ్రమకు ఆనందాన్ని పంచాయి. ఆ విశేషాలు ఏంటో చూసేయండి.

